

Les notes de la Jornada:

MENGEM SA?

XI Jornada Protecció Vegetal

28 de febrer de 2014

Institut d'Estudis Catalans

Patrocinadors i col·laboradors:

<http://blogs.iec.cat/icea/>

El divendres 28 de febrer de 2014 va tenir lloc, a l'Institut d'Estudis Catalans, la XI Jornada sobre Protecció Vegetal organitzada per la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) i l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA), que va aplegar experts del sector per debatre sobre alimentació i trobar resposta a la pregunta: Mengem sa?

Acte d'inauguració de la Jornada. D'esquerra a dreta Francesc Llauredó, ponent de la conferència inaugural, Ester Torres, coordinadora de la secció de protecció vegetal de la ICEA, Joandomènec Ros, president de l'Institut d'Estudis Catalans, Abel Mariné, president de l'ACCA i Josep Maria Vives, president de la ICEA.

Un dels principals temes que es van destacar és el ràpid creixement de la població mundial justament en zones amb menys recursos agrícoles (aigua, terra, tecnologia...). Segons les xifres que Francesc Llauredó, membre de la junta directiva de l'Asociación Empresarial para la Protección de las Plantas (AEPLA) i director de l'àrea mediterrània de Nufarm, va presentar en aquest debat, la població creixerà una mitjana de 1,1% fins l'any 2030 alhora que la terra agrícola disminueix a major ritme; es preveu que hi hagi no més de 1900m² per habitant de terra conreable el 2015. Aquesta demanda creixent d'aliments exigeix una optimització de la producció que consisteix en millores en la gestió de l'aigua, del sol i de l'agroquímica, alhora que s'apliquen noves tecnologies pel control de plagues i malalties o per l'obtenció de noves varietats de plantes més productives i resistentes.

Actualment, tant la crisi econòmica com els recents escàndols alimentaris han augmentat la conscienciació sobre l'alimentació i com aquesta es produeix. Exemple d'això és que els cultius ecològics han doblat la superfície de conreu durant els últims 6 anys tot i que ocupen poc més d'un 4% de la superfície de conreu. Per tant, aquest tipus de producció està molt lluny de poder proporcionar aliments suficients per a tothom.

Es va parlar de les exigències i hàbits dels consumidors, a partir dels resultats de les enquestes de la Federació Unió Cívica de Consumidors i mestresses de casa de Catalunya (UNAE) i de les dades del grup Bonpreu. Es va constatar que no sempre s'és tan estricte amb els àpats a casa com se n'és amb els menús escolars. També es va parlar de la formació del consumidor, que no depèn només de l'escola i que cal un esforç per fer que aquest pugui triar amb prou fonament i criteri. Com més formació es tingui menys influenciat s'estarà per les modes i mites i més per criteris científics. Criteris que sí apliquen les empreses, com van explicar el grup Serhs i Ordesa, dedicades a l'alimentació.

Taula rodona del Consumidor. D'esquerra a dreta Anna Burgués, membre de l'associació de consumidors UNAE, Joan Sabartés, membre del comitè de direcció del grup BON PREU, Raimon Bagó, director general del grup SERHS, Josep Tejedo, director general de Mercabarna i moderador de la taula, i Catherine Vidal i Ricard Chifré, del grup ORDESA.

Com va constatar Victòria Castell, de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, és important tenir en compte que els riscos biològics que afecten els aliments són molt més importants que els químics, però en canvi la percepció social és la contrària. En referència a la utilització de pesticides no es té en compte que, segons els controls realitzats tant a nivell català, estatal i europeu, el percentatge de mostres que superen els límits tolerables és mínim i no representa cap perill perquè aquests límits ja estan calculats amb un gran marge de seguretat.

“Una alimentació desequilibrada comporta un major risc per a la salut que la contaminació real que es pot trobar en els aliments avui en dia”, va afegir la Dra. Rosaura Farré, catedràtica de Nutrició i Bromatologia de la Universitat de València.

Taula rodona del Productor. D'esquerra a dreta Emili Montesinos, catedràtic de Producció Vegetal de la Universitat de Girona (UdG) i moderador de la taula, Daniel Valls, president del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE), Joan Rubió, director tècnic de Caves Recaredo, José Miguel Mulet, investigador de l'Institut de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes (IBMCP) centre mixte UPV-CSIC, Judit Arnó, investigadora de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària (IRTA) i Pere Cabiscot, director departament tècnic de Fruïts de Ponent.

Va ser destacable la conferència sobre biotecnologia vegetal del professor Mulet, de la Universitat Politècnica de València (UPV), que va parlar dels productes transgènics, sovint criticats per raons emocionals sense base científica, sense tenir en compte que poden arribar a ser una eina molt útil per a contribuir a la producció alimentària.

La taula rodona sobre la producció agrícola, moderada pel Dr. Emili Montesinos, va aplegar representants de tots els tipus de produccions. Es va remarcar que la producció convencional s'apropa cada vegada més a l'agricultura integrada, ja que procura utilitzar mètodes "suaus" per combatre malalties i plagues que afecten els cultius vegetals, així com la lluita biològica. En general els agricultors i assessors reclamen més recursos en la investigació per a la optimització de la producció. L'agricultura ecològica i marques com la biodinàmica també demanden més coneixement per millorar la gestió i en aquest sentit Judit Arnó, investigadora de l'IRTA va manifestar que els investigadors i concretament el seu grup treballa activament per al desenvolupament i la transferència de mitjans de control de lluita biològica.

Es van presentar comunicacions científiques sobre sanitat i protecció vegetal i es van atorgar dos accessits al Premi Claudi Barberà a les investigadores:

- Mireia Ercilla, del Departament d'Enginyeria Agroalimentària i Biotecnologia de la Universitat Politècnica de Catalunya, per la comunicació 'Projecte formatiu per a la millora de les pràctiques fitosanitàries a la conca de l'Ebre' dels autors M. Ercilla, M. Gallart, J. Llop i E. Gil.
- Ariadna Giné, del Departament d'Enginyeria Agroalimentària i Biotecnologia de la Universitat Politècnica de Catalunya, per la comunicació 'Requeriments tèrmics, dinàmica de població i pèrdues de producció de *Meloidogyne* spp. en cogombre' dels autors A. Giné, M. López-Gómez, M. D. Vela, C. Ornat, M. Talavera, S. Verdejo-Lucas i F. J. Sorribas

Es conclou que un cop avaluada la qualitat dels aliments al nostre abast, podem menjar sa si volem (es tracta de triar degudament quan comprem i de preparar i combinar bé els aliments), si podem (el preu pot fer que alguns dels més saludables no sempre siguin els més assequibles) i si en sabem (per escollir correctament, és necessari informar-se a partir de fonts científicament solvents).

Així doncs, a la pregunta Mengem sa? a Europa podem substituir l'interrogant per una afirmació: Sí, Mengem sa!